

Sygn. akt I ACa 955/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 marca 2018 r.

Sąd Apelacyjny w Białymstoku I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący	:	SSA Beata Wojtasiak
Sędziowie	:	SSA Krzysztof Chojnowski SSO del. Juliusz Ciejek (spr.)
Protokolant	:	Łukasz Patejuk

po rozpoznaniu w dniu 23 marca 2018 r. w Białymstoku na rozprawie

sprawy z powództwa (...) **Spółki z o.o. w W.**

przeciwko (...) **w M.**

o zapłatę

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Okręgowego w Białymstoku

z dnia 11 października 2017 r. sygn. akt I C 513/17

I. **oddala apelację;**

II. **zasądza od powoda na rzecz pozwanego kwotę 675 (sześćset siedemdziesiąt pięć) zł tytułem zwrotu kosztów instancji odwoławczej.**

(...)

Sygn. akt: I ACa 955/17

UZASADNIENIE

Powódka (...) Spółki z o.o. w W. wniosła o zasądzenie od pozwanego (...)w M. kwoty 155.099,52 zł z odsetkami za opóźnienie w transakcjach handlowych (w jednym przypadku z odsetkami ustawowymi), wyliczonymi od dat płatności i kwot wskazanych w 93 pozycjach, odpowiadających 93 fakturom wystawionym przez powoda pozwanemu za dostarczone materiały medyczne oraz kosztów procesu według norm przepisanych. Należności tej domagał się tytułem wynagrodzenia za dzierżawę analizatorów medycznych i dostawę odczynników dla potrzeb pozwanej placówki medycznej.

Pozwany, uznając co do zasady powództwo, wniósł o rozłożenie należności na 24 raty miesięczne i nieobciążanie go kosztami poniesionymi przez powódkę. Dołączył informację o wysokości długów w kwocie 2,6 miliona zł.

Sąd Okręgowy w Białymstoku wyrokiem z dnia 11 października 2017 r.

zasądził od pozwanego na rzecz powoda dochodzoną pozwem kwotę z odsetkami liczonymi od następujących kwot i dat:

- 1) od kwoty 1.719,47 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 18.06.2015 r. do dnia 31.12.2015r. oraz odsetkami ustawowymi za opóźnienie w transakcjach handlowych od dnia 01.01.2016 r. do dnia zapłaty,
- 2) od kwoty 4.244,40 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 20.06.2015 r. do dnia 31.12.2015r. oraz odsetkami ustawowymi za opóźnienie w transakcjach handlowych od dnia 01.01.2016 r. do dnia zapłaty,
- 3) od kwoty 123,00 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 28.06.2015 r. do dnia 31.12.2015r. oraz odsetkami ustawowymi za opóźnienie w transakcjach handlowych od dnia 01.01.2016 r. do dnia zapłaty,
- 4) od kwoty 1.429,14 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 02.07.2015 r. do dnia 31.12.2015r. oraz odsetkami ustawowymi za opóźnienie w transakcjach handlowych od dnia 01.01.2016 r. do dnia zapłaty,
- 5) od kwoty 1.879,24 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 10.07.2015 r. do dnia 31.12.2015r. oraz odsetkami ustawowymi za opóźnienie w transakcjach handlowych do dnia 01.01.2016 r. do dnia zapłaty,
- 6) od kwoty 2.075,54 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 10.07.2015 r. do dnia 31.12.2015r. oraz odsetkami ustawowymi za opóźnienie w transakcjach handlowych od dnia 01.01.2016 r. do dnia zapłaty,
- 7) od kwoty 1.057,85 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 10.07.2015 r. do dnia 31.12.2015r. oraz odsetkami ustawowymi za opóźnienie w transakcjach handlowych od dnia 01.01.2016 r. do dnia zapłaty,
- 8) od kwoty 1.039,65 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 26.07.2015 r. do dnia 31.12.2015r. oraz odsetkami ustawowymi za opóźnienie w transakcjach handlowych od dnia 01.01.2016 r. do dnia zapłaty,
- 9) od kwoty 1.123,56 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 26.07.2015 r. do dnia 31.12.2015r. oraz odsetkami ustawowymi za opóźnienie w transakcjach handlowych od dnia 01.01.2016 r. do dnia zapłaty,
- 10) od kwoty 123,00 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 31.07.2015 r. do dnia 31.12.2015r. oraz odsetkami ustawowymi za opóźnienie w transakcjach handlowych od dnia 01.01.2016 r. do dnia zapłaty,
- 11) od kwoty 1.792,82 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 27.08.2015 r. do dnia 31.12.2015r. oraz odsetkami ustawowymi za opóźnienie w transakcjach handlowych od dnia 01.01.2016 r. do dnia zapłaty,
- 12) od kwoty 2.840,40 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 27.08.2015 r. do dnia 31.12.2015r. oraz odsetkami ustawowymi za opóźnienie w transakcjach handlowych od dnia 01.01.2016 r. do dnia zapłaty,
- 13) od kwoty 2.149,20 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 18.09.2015 r. do dnia 31.12.2015r. oraz odsetkami ustawowymi za opóźnienie w transakcjach handlowych od dnia 01.01.2016 r. do dnia zapłaty,
- 14) od kwoty 1.063,80 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 18.09.2015 r. do dnia 31.12.2015r. oraz odsetkami ustawowymi za opóźnienie w transakcjach handlowych od dnia 01.01.2016 r. do dnia zapłaty,
- 15) od kwoty 123,00 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 29.09.2015 r. do dnia 31.12.2015r. oraz odsetkami ustawowymi za opóźnienie w transakcjach handlowych od dnia 01.01.2016 r. do dnia zapłaty,

- 16) od kwoty 123,00 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 29.09.2015 r. do dnia 31.12.2015r. oraz odsetkami ustawowymi za opóźnienie w transakcjach handlowych od dnia 01.01.2016 r. do dnia zapłaty,
- 17) od kwoty 3.055,35 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 14.11.2015 r. do dnia 31.12.2015r. oraz odsetkami ustawowymi za opóźnienie w transakcjach handlowych od dnia 01.01.2016 r. do dnia zapłaty,
- 18) od kwoty 307,50 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 17.11.2015 r. do dnia 31.12.2015r. oraz odsetkami ustawowymi za opóźnienie w transakcjach handlowych od dnia 01.01.2016 r. do dnia zapłaty,
- 19) od kwoty 4.611,60 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 21.11.2015 r. do dnia 31.12.2015r. oraz odsetkami ustawowymi za opóźnienie w transakcjach handlowych od dnia 01.01.2016 r. do dnia zapłaty,
- 20) od kwoty 2.754,00 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 21.11.2015 r. do dnia 31.12.2015r. oraz odsetkami ustawowymi za opóźnienie w transakcjach handlowych od dnia 01.01.2016 r. do dnia zapłaty,
- 21) od kwoty 1.566,00 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 21.11.2015 r. do dnia 31.12.2015r. oraz odsetkami ustawowymi za opóźnienie w transakcjach handlowych od dnia 01.01.2016 r. do dnia zapłaty,
- 22) od kwoty 2.840,40 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 21.11.2015 r. do dnia 31.12.2015r. oraz odsetkami ustawowymi za opóźnienie w transakcjach handlowych od dnia 01.01.2016 r. do dnia zapłaty,
- 23) od kwoty 1.247,40 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 01.12.2015 r. do dnia 31.12.2015r. oraz odsetkami ustawowymi za opóźnienie w transakcjach handlowych od dnia 01.01.2016 r. do dnia zapłaty,
- 24) od kwoty 1.350,00 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 01.12.2015 r. do dnia 31.12.2015r. oraz odsetkami ustawowymi za opóźnienie w transakcjach handlowych od dnia 01.01.2016 r. do dnia zapłaty,
- 25) od kwoty 2.425,05 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 01.12.2015 r. do dnia 31.12.2015r. oraz odsetkami ustawowymi za opóźnienie w transakcjach handlowych od dnia 01.01.2016 r. do dnia zapłaty,
- 26) od kwoty 1.767,90 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 22.12.2015 r. do dnia 31.12.2015r. oraz odsetkami ustawowymi za opóźnienie w transakcjach handlowych od dnia 01.01.2016 r. do dnia zapłaty,
- 27) od kwoty 1.787,40 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 22.12.2015 r. do dnia 31.12.2015r. oraz odsetkami ustawowymi za opóźnienie w transakcjach handlowych od dnia 01.01.2016 r. do dnia zapłaty,
- 28) od kwoty 2.244,54 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 22.12.2015 r. do dnia 31.12.2015r. oraz odsetkami ustawowymi za opóźnienie w transakcjach handlowych od dnia 01.01.2016 r. do dnia zapłaty,
- 29) od kwoty 246,00 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w transakcjach handlowych od dnia 10.01.2016 r. do dnia zapłaty,
- 30) od kwoty 246,00 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w transakcjach handlowych od dnia 10.01.2016 r. do dnia zapłaty,
- 31) od kwoty 2.343,60 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w transakcjach handlowych od dnia 12.01.2016 r. do dnia zapłaty,
- 32) od kwoty 2.750,70 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w transakcjach handlowych od dnia 12.01.2016 r. do dnia zapłaty,
- 33) od kwoty 246,00 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w transakcjach handlowych od dnia 26.01.2016 r. do dnia zapłaty,

- 34) od kwoty 1.922,40 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w transakcjach handlowych od dnia 30.01.2016 r. do dnia zapłaty,
- 35) od kwoty 1.674,00 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w transakcjach handlowych od dnia 02.02.2016 r. do dnia zapłaty,
- 36) od kwoty 37,80 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w transakcjach handlowych od dnia 02.02.2016 r. do dnia zapłaty,
- 37) od kwoty 2.840,40 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w transakcjach handlowych od dnia 14.02.2016 r. do dnia zapłaty,
- 38) od kwoty 2.581,20 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w transakcjach handlowych od dnia 14.02.2016 r. do dnia zapłaty,
- 39) od kwoty 246,00 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w transakcjach handlowych od dnia 23.02.2016 r. do dnia zapłaty,
- 40) od kwoty 1.760,85 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w transakcjach handlowych od dnia 12.03.2016 r. do dnia zapłaty,
- 41) od kwoty 2.052,00 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w transakcjach handlowych od dnia 12.03.2016 r. do dnia zapłaty,
- 42) od kwoty 246,00 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w transakcjach handlowych od dnia 26.03.2016 r. do dnia zapłaty,
- 43) od kwoty 3.326,40 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w transakcjach handlowych od dnia 27.03.2016 r. do dnia zapłaty,
- 44) od kwoty 1.827,30 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w transakcjach handlowych od dnia 27.03.2016 r. do dnia zapłaty,
- 45) od kwoty 1.954,80 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w transakcjach handlowych od dnia 08.04.2016 r. do dnia zapłaty,
- 46) od kwoty 2.224,80 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w transakcjach handlowych od dnia 08.04.2016 r. do dnia zapłaty,
- 47) od kwoty 2.327,40 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w transakcjach handlowych od dnia 09.04.2016 r. do dnia zapłaty,
- 48) od kwoty 2.068,20 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w transakcjach handlowych od dnia 26.04.2016 r. do dnia zapłaty,
- 49) od kwoty 2.430,00 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w transakcjach handlowych od dnia 26.04.2016 r. do dnia zapłaty,
- 50) od kwoty 2.840,40 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w transakcjach handlowych od dnia 26.04.2016 r. do dnia zapłaty,
- 51) od kwoty 246,00 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w transakcjach handlowych od dnia 26.04.2016 r. do dnia zapłaty,

- 52) od kwoty 61,50 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w transakcjach handlowych od dnia 26.04.2016 r. do dnia zapłaty,
- 53) od kwoty 2.264,82 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w transakcjach handlowych od dnia 22.05.2016 r. do dnia zapłaty,
- 54) od kwoty 2.014,20 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w transakcjach handlowych od dnia 22.05.2016 r. do dnia zapłaty,
- 55) od kwoty 3.402,00 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w transakcjach handlowych od dnia 22.05.2016 r. do dnia zapłaty,
- 56) od kwoty 61,50 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w transakcjach handlowych od dnia 22.05.2016 r. do dnia zapłaty,
- 57) od kwoty 246,00 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w transakcjach handlowych od dnia 24.05.2016 r. do dnia zapłaty,
- 58) od kwoty 4.083,75 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w transakcjach handlowych od dnia 29.05.2016 r. do dnia zapłaty,
- 59) od kwoty 2.210,70 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w transakcjach handlowych od dnia 25.06.2016 r. do dnia zapłaty,
- 60) od kwoty 1.350,00 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w transakcjach handlowych od dnia 25.06.2016 r. do dnia zapłaty,
- 61) od kwoty 246,00 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w transakcjach handlowych od dnia 25.06.2016 r. do dnia zapłaty,
- 62) od kwoty 1.472,34 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w transakcjach handlowych od dnia 28.06.2016 r. do dnia zapłaty,
- 63) od kwoty 3.380,40 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w transakcjach handlowych od dnia 28.06.2016 r. do dnia zapłaty,
- 64) od kwoty 1.722,60 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w transakcjach handlowych od dnia 19.07.2016 r. do dnia zapłaty,
- 65) od kwoty 1.944,00 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w transakcjach handlowych od dnia 19.07.2016 r. do dnia zapłaty,
- 66) od kwoty 569,10 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w transakcjach handlowych od dnia 19.07.2016 r. do dnia zapłaty,
- 67) od kwoty 246,00 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w transakcjach handlowych od dnia 26.07.2016 r. do dnia zapłaty,
- 68) od kwoty 3.202,20 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w transakcjach handlowych od dnia 09.08.2016 r. do dnia zapłaty,
- 69) od kwoty 2.486,10 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w transakcjach handlowych od dnia 09.08.2016 r. do dnia zapłaty,

- 70) od kwoty 246,00 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w transakcjach handlowych od dnia 27.08.2016 r. do dnia zapłaty,
- 71) od kwoty 377,40 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w transakcjach handlowych od dnia 04.09.2016 r. do dnia zapłaty,
- 72) od kwoty 1.773,30 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w transakcjach handlowych od dnia 04.09.2016 r. do dnia zapłaty,
- 73) od kwoty 1.296,00 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w transakcjach handlowych od dnia 20.09.2016 r. do dnia zapłaty,
- 74) od kwoty 3.639,60 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w transakcjach handlowych od dnia 20.09.2016 r. do dnia zapłaty,
- 75) od kwoty 2.840,40 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w transakcjach handlowych od dnia 20.09.2016 r. do dnia zapłaty,
- 76) od kwoty 246,00 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w transakcjach handlowych od dnia 24.09.2016 r. do dnia zapłaty,
- 78) od kwoty 1.177,20 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w transakcjach handlowych od dnia 01.10.2016 r. do dnia zapłaty,
- 79) od kwoty 1.020,60 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w transakcjach handlowych od dnia 01.10.2016 r. do dnia zapłaty,
- 80) od kwoty 246,00 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w transakcjach handlowych od dnia 25.10.2016 r. do dnia zapłaty,
- 81) od kwoty 2.635,20 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w transakcjach handlowych od dnia 01.11.2016 r. do dnia zapłaty,
- 82) od kwoty 1.873,80 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w transakcjach handlowych od dnia 01.11.2016 r. do dnia zapłaty,
- 83) od kwoty 1.577,25 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w transakcjach handlowych od dnia 01.11.2016 r. do dnia zapłaty,
- 84) od kwoty 1.938,60 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w transakcjach handlowych od dnia 19.11.2016 r. do dnia zapłaty,
- 85) od kwoty 2.149,20 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w transakcjach handlowych od dnia 19.11.2016 r. do dnia zapłaty,
- 86) od kwoty 246,00 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w transakcjach handlowych od dnia 26.11.2016 r. do dnia zapłaty,
- 87) od kwoty 2.867,40 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w transakcjach handlowych od dnia 11.12.2016 r. do dnia zapłaty,
- 88) od kwoty 1.755,00 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w transakcjach handlowych od dnia 11.12.2016 r. do dnia zapłaty,

89) od kwoty 1.798,20 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w transakcjach handlowych od dnia 11.12.2016 r. do dnia zapłaty,

90) od kwoty 1.627,50 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w transakcjach handlowych od dnia 11.12.2016 r. do dnia zapłaty,

91) od kwoty 2.095,20 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w transakcjach handlowych od dnia 24.12.2016 r. do dnia zapłaty,

92) od kwoty 2.840,40 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w transakcjach handlowych od dnia 24.12.2016 r. do dnia zapłaty,

93) od kwoty 246,00 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w transakcjach handlowych od dnia 25.12.2016 r. do dnia zapłaty,

przy czym należność tą rozłożył na 8 równych miesięcznych rat, płatnych do dnia piętnastego każdego miesiąca, z których pierwsza płatna będzie po upływie 30 dni od dnia uprawomocnienia się wyroku. Ponadto zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 7.755 zł tytułem zwrotu uiszczonej przez powoda opłaty od pozwu oraz kwotę 1.000 złotych tytułem zwrotu części kosztów zastępstwa procesowego.

Sąd Okręgowy ustalił, że powódka jest dostawcą artykułów medycznych dla pozwanego, który jest zakładem opieki zdrowotnej, zobowiązanym do udzielania świadczeń zdrowotnych, za które płaci Narodowy Fundusz Zdrowia, w ramach corocznych kontraktów. Powódka zawarła z pozwanym umowę o dostawy materiałów medycznych w trybie zamówień publicznych. Powódka na podstawie zamówień i w wykonaniu umów wystawiła pozwanemu faktury. Powódka wykonała terminowo i w całości zamówienia wynikające z umów sprzedaży, jednakże pozwany nie zapłacił żadnej kwoty tytułem należności objętych wystawionymi mu fakturami. W fakturach zastrzeżono termin płatności i zaznaczono, że odsetki w wysokości ustawowej będą naliczane po upływie terminu do zapłaty. Zaległość pozwanego wynikająca z faktur wynosi kwotę 155.099,52 zł, suma wymagalnych długów pozwanego to ponad 2,6 miliona złotych.

W rezultacie poczynionych ustaleń Sąd I instancji zważył, że powództwo było zasadne w całości na podstawie art. 535 k.c. Powódka dokonała dostaw artykułów medycznych, które zakupił od niej pozwany na podstawie łączących strony umów. Sąd uznał, iż powódka wykonała swoje zobowiązanie wynikające z umów łączących ją z pozwanym, to jest dokonała ona na rzecz pozwanego dostawy artykułów medycznych na dochodzona kwotę. Wynikało to z przedstawionych przez powódkę faktur. Pozwany nie zgłosił w tym zakresie żadnych merytorycznych zarzutów dotyczących zasadności powództwa i je uznał. Zatem pozwany pozostaje w opóźnieniu ze spełnieniem swego świadczenia wzajemnego, a tym samym powództwo o zapłatę wynikającą z nieopłaconych faktur jest w pełni uzasadnione. Z tej przyczyny Sąd uwzględnił żądanie zapłaty opisane w pozwie w całości. Sąd uwzględnił jednocześnie wniosek pozwanego o rozłożenie świadczenia na raty. Stosownie do treści art. 320 k.p.c. w szczególnie uzasadnionych wypadkach sąd może w wyroku rozłożyć na raty zasądzone świadczenie. Szczególnie uzasadniony wypadek nie musi mieć wyjątkowego charakteru. O tym, że zachodzi szczególnie uzasadniony przypadek decydują konkretne okoliczności, przy czym o rozłożeniu na raty decyduje stan rzeczy istniejący w chwili zamknięcia rozprawy. Chodzi tu o okoliczności leżące po stronie pozwanego dłużnika, jego sytuację majątkową i finansową, które czynią nierealnym spełnienie przez niego od razu i w pełnej wysokości zasądzonych świadczenia. Celem tej regulacji jest zagwarantowanie ochrony rzetelnym dłużnikom, starannie wykonującym swoje zobowiązania, którzy z przyczyn od nich niezależnych, mają czasowy i odwracalny brak środków. Takim rzetelnym dłużnikiem, ale z okresowym brakiem środków jest pozwany, co wynika z argumentów przedstawionych na rozprawie, a które po części znane są Sądowi z urzędu - wynikają z procesu o roboty budowlane. Istotnym w sporze było zatem odpowiednie wyważenie interesów obu stron, w taki sposób, aby nie narażać pozwanego na nadmierną uciążliwość finansową, ale też by nie pozbawić strony powodowej należnej jej wymiernej korzyści pieniężnej. Sąd uznał, iż zastosowanie powyższego przepisu uzasadnione jest – obok wskazanych przesłanej - względami społecznymi oraz specyfiką rynku usług zdrowotnych. Mianowicie, pozwany świadczy usługi zdrowotne, czyli w zakresie ochrony życia i zdrowia, a więc najistotniejszych

wartości każdego człowieka. Prowadzona przez pozwanego działalność polegająca na świadczeniu usług medycznych obwarowana jest licznymi regulacjami i ograniczeniami. Rynek usług i towarów medycznych regulowany jest ściśle w wielu sferach i płaszczyznach - poczynając od obowiązkowego ubezpieczenia zdrowotnego, przez kontraktowanie przez NFZ ilości i cen usług medycznych z poszczególnymi zakładami opieki zdrowotnej, dalej przez administracyjne ustalanie cen leków i wyrobów medycznych, a także określanie pakietów świadczeń medycznych z odpowiednimi poziomami odpłatności. Jednocześnie placówki służby zdrowia nie mogą odmówić udzielenia pomocy pacjentom w przypadkach zagrażających życiu czy zdrowiu, a ilość i rodzaj zakontraktowanych i opłaconych przez NFZ świadczeń zwykle i z natury rzeczy różni się od ilości świadczeń faktycznie udzielonych, gdyż kontrakty opierają się tylko na statystycznym przewidywaniu przyszłych potrzeb pacjentów w zakresie ochrony zdrowia. Dlatego napięcia w realizacji ochrony zdrowia, a więc i w kontraktowaniu świadczeń przez NFZ ze szpitalami i przychodniami, w realizowaniu usług medycznych przez zakłady opieki zdrowotnej na rzecz pacjentów, i wreszcie w płatnościach są immanentną cechą tego systemu. Tym samym pozycja rynkowa pozwanego nie może być porównywana z pozycją przedsiębiorców działających na rynku regulowanym li tylko podażą i popytem. Z tego względu powódka, decydując się na działalność na takim rynku powinna była mieć świadomość istniejących ograniczeń pozwanego i zakładać wysoki stopień elastyczności w realizowaniu umów z jednostką służby zdrowia. Tymczasem, nie zgadzając się na rozłożenie płatności na raty, czy odroczenie terminu zapłaty, powódka wykazała brak takiej elastyczności. W takich okolicznościach, zdaniem Sądu Okręgowego, całkowita jednorazowa spłata zadłużenia wobec powoda przez pozwanego mogłaby doprowadzić do ograniczenia wykonywania świadczeń zdrowotnych przez pozwanego wobec pacjentów, co byłoby sprzeczne zarówno z zasadami współżycia społecznego, jak i wartościami konstytucyjnymi. To uzasadniało uwzględnienie wniosku pozwanego o rozłożenie należności na raty. Niesporną należność Sąd rozłożył na 8 równych miesięcznych rat, płatnych do dnia 15-tego każdego miesiąca, z których pierwsza płatna będzie po upływie 30 dni od dnia uprawomocnienia się wyroku. Taka ilość rat, w ocenie Sądu, w sytuacji dość stabilnej wartości pieniądza, przy zastrzeżeniu w umowach i fakturach odsetek dotyczących transakcji handlowych, wyraźnie przewyższających inflację, dostatecznie zabezpiecza interes powódki, ale też pozwoli pozwanemu na spokojne funkcjonowanie i spłatę długów z bieżących wpływów.

O kosztach orzeczono w oparciu o przepis art. 102 k.p.c. Zastosowanie powyższego przepisu usprawiedliwione było, w ocenie Sądu I instancji, tymi samymi okolicznościami, które legły u podstaw rozłożenia świadczenia na raty, a także nikłym skomplikowaniem sprawy, nie wymagającym nawet przeciętnego nakładu pracy przez pełnomocnika powoda w jej prowadzeniu. Dlatego Sąd zasądził od pozwanego na rzecz powoda tylko poniesione koszty sądowe (zwrot opłaty od pozwu), a koszty zastępstwa procesowego zredukował do kwoty 1.000 zł, czyli adekwatnej w jego ocenie do nakładu pracy fachowego pełnomocnika powódki, przy opracowaniu pozwu i pozostałych pism oraz zebraniu i uporządkowaniu dowodów w postaci faktur.

Apelację od tego rozstrzygnięcia wniosła powódka. W apelacji zarzuciła:

- naruszenie przepisów postępowania tj. art. 233 przez dokonanie ustaleń sprzecznych z zabranym materiałem dowodowym, przez uznanie, że dochód pozwanego gwarantuje spłatę rat i brak jest po jego stronie możliwości jednorazowej spłaty zadłużenia,
- naruszenie art. 320 k.p.c. poprzez jego błędną wykładnię i uznanie, że w sprawie zachodzą szczególne okoliczności przemawiające za rozłożeniem świadczenia na raty,
- naruszenie art. 98 § 1 k.p.c. przez nie orzeczenie o całości kosztów,
- naruszenie art. 102 k.p.c. poprzez uznanie, że zaszyły szczególnie uzasadnione przypadki, uprawniające do nieobciążania pozwanego częścią kosztów procesu poniesionych przez powódkę.

W rezultacie wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku przez usunięcie z jego treści rozstrzygnięcia o rozłożeniu świadczenia na raty, zasądzenie dodatkowo kwoty 4.417 zł, tytułem zwrotu kosztów procesu oraz zasądzenie od pozwanego na rzecz powódki kosztów postępowania apelacyjnego. Jak wartość przedmiotu zaskarżenia wskazała kwotę 4.417 zł.

W odpowiedzi na apelację pozwany wniósł o jej oddalenie w całości i o zasądzenie od powódki na jego rzecz kosztów procesu za instancję odwoławczą.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja powódki jest bezzasadna.

Sąd Apelacyjny podziela ustalenia faktyczne i ocenę prawną wyrażoną w uzasadnieniu zaskarżonego orzeczenia.

Regulacja umiejscowiona w art. 320 k.p.c., aczkolwiek zawarta w przepisach procesowych, stanowiąc podstawę tzw. moratorium sędziowskiego, jest w istocie przepisem materialnoprawnym, pozwalającym sądowi na modyfikację sposobu i terminu spełnienia świadczenia. Do jej zastosowania może jednak dojść tylko wyjątkowo, w szczególnie uzasadnionych wypadkach. Nie każda ciężka sytuacja dłużnika za tym przemawia. Przepis ten pozwala sądowi na ingerencję w regulacje materialnoprawne kiedy za tym przemawiają, usprawiedliwione okolicznościami faktycznymi, interesy obu stron sporu. Ma on na celu z jednej strony wymuszenie na zobowiązanym dobrowolnego spełnienia świadczenia, ale z drugiej uczynienie tego możliwym, z uwagi na istniejące po jego stronie okoliczności faktyczne, z reguły odnoszące się do jego aktualnych możliwości finansowych. Owa wyjątkowość, określona przez ustawodawcę jako „szczególnie uzasadniony przypadek” nie oznacza jednak nadzwyczajności danej sytuacji. Każde sądowi mieć na względzie sytuacje w których spełnienie świadczenia napotyka na trudności obiektywne. Należy szczególnie mieć na uwadze sytuacje, gdy są one lub mogą być znane uprawnionemu do świadczenia już na etapie kontraktowania. W sytuacji, w której dłużnik nie jest w stanie niezwłocznie spłacić należności, istnieje perspektywa jej realnej spłaty, a zasady współzycia społecznego lub szczególna sytuacja dłużnika przemawiają przeciwko natychmiastowemu postawieniu w stan wymagalności całego zadłużenia, zasadnym jest udzieleniem mu częściowej prolongaty. Otóż rzadko kiedy niewypłacalność dłużnika, a w konsekwencji jego upadłość leży w interesie samego wierzyciela. Niejednokrotnie w takiej sytuacji nie odzyskuje bowiem całej należności. Czasem nie odzyskuje wręcz niczego. Dlatego rolą sądu przy korzystaniu z tego instrumentu jest konieczność wagi wszystkich racji i interesów.

Sąd I instancji uzasadniając swoje rozstrzygnięcie, wskazywał na specyfikę pozwanego, jako publicznej placówki medycznej, z którą powodowa spółka pozostawała w kilkuletnim kontrakcie. Powódka, przystępując do zamówienia wynegocjowanego w trybie przetargu zdawała sobie sprawę ze specyfiki pozwanego i uwarunkowań w jakich działał. Pozwany szpital z jednej strony jest placówką, która z uwagi na system finansowania służby zdrowia permanentnie popada w zadłużenia. Z drugiej jednak strony z racji swego charakteru i usytuowania w strukturze organów ochrony zdrowia, możliwości i źródeł dofinansowania, stwarza realne perspektywy zwrotu należności. Należności odsetkowe równoważą w takim przypadku stratę powódki z tytułu nieterminowości spełnienia świadczenia. Pozwany wykazał, że znalazł się w tzw. sieci szpitali, co stwarza perspektywę lepszego finansowania. Również zakwalifikowanie go jako regionalnej kliniki leczenia bólu daje mu lepsze perspektywy pozyskania środków. Powódka nie podważyła tych okoliczności. Z drugiej strony nie kwestionowała faktu, że pozwany jest zadłużony na ponad 2,6 miliona złotych. Tak więc, wbrew zarzutom apelacji, faktem jest i zadłużenie pozwanego, uniemożliwiające mu spłatę całości należności powódki jak i perspektywa finansowa tej placówki. Z tego względu zarzut naruszenia art. 233 k.p.c. należało uznać za chybiony.

Zważywszy podniesione wyżej okoliczności i rozważania, nietrafny był też zarzut naruszenia art. 320 k.p.c. Sąd Okręgowy szczegółowo uzasadnił przesłanki zastosowania tego przepisu. Oceny tej powódka skutecznie nie podważyła. Sąd Apelacyjny podzielił pogląd i tok rozumowania Sądu I instancji. Należy tu podkreślić, iż nieszablonowe rozwiązanie przyjęte w zaskarżonym orzeczeniu, które nie zawiesza biegu odsetek, w związku z rozłożeniem świadczenia na 8 rat, wychodzi naprzeciw słusznym interesom powódki i maksymalnie chroni jej finanse.

W zaistniałej sytuacji widoczny był pomiędzy stronami brak rzetelnej woli porozumienia. Z uwagi na postawę pozwanego istniały pełne możliwości polubownego załatwienia tego sporu, do czego nie doszło z uwagi na brak obecności na rozprawie przedstawiciela, bądź pełnomocnika powódki. Pozwoliłoby to na pełniejszą możliwość analizy sytuacji obu stron i doprowadziło do realnego zmniejszenia kosztów procesu dzięki możliwości zwrotu powódce

połowy uiszczonej opłaty w kwocie 7.755 zł. Oczywiście brak obecności na rozprawie jest prawem strony, ale należy mieć na uwadze, że art. 98 § 1 k.p.c. daje stronie możliwość domagania się zwrotu kosztów niezbędnych do celowego dochodzenia swoich praw. Dyrektywa tej regulacji nakazuje stronie tak postępować aby minimalizować koszty procesu, a nie je maksymalizować. W tej sytuacji zastosowanie przez Sąd I Instancji art. 102 k.p.c. było, w ocenie Sądu Apelacyjnego, w pełni uzasadnione.

Z powyższych względów, uznając apelację za bezzasadną oddalono ją na podstawie art. 385 k.p.c.

O kosztach procesu za instancję odwoławczą orzeczono na podstawie art. 98 § 1 k.p.c., zgodnie z ogólną zasadą odpowiedzialności za wynik sprawy, zasądzając na rzecz pozwanego od powódki kwotę 675 zł tytułem zwrotu kosztów wynagrodzenia pełnomocnika, ustaloną w oparciu o § 2 ust. 3, przy zastosowaniu § 10 ust. 1 pkt 2 rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności radców prawnych z dnia 22 października 2015 r. z późniejszymi zmianami, zważywszy wskazaną przez powódkę wartość przedmiotu zaskarżenia.

(...)